

НОВИ САД - На данашњи дан 869. године умро је Ћирило, један од двојице словенских просветитеља (Ћирило и Методије). Световно име било му је Константин. Са старијим братом Методијем састављач је словенске азбуке глагољице. Константин је био учитељ филозофије и библиотекар у цариградској цркви Свете Софије, а Методије високи државни чиновник. На молбу моравског кнеза Растислава, византијски цар Михаило III послао је двојицу учених Грка у Растиславову Моравску, да проповедају хришћанство међу тамошњим Словенима. Намера је била да се Моравска ослободи утицаја Салцбуршке надбискупије (архиепископије) и уопште баварског (немачког) утицаја. Они су претходно на словенски језик (највероватније Словена из околине Солуна), превели богослужбене књиге. Тако је настао први словенски књижевни језик. Током боравка у Риму, где су отишли како би се оправдали пред папом, због оптужби од стране баварског свештенства, Ћирило умире, а папа Методија поставља за архиепископа моравског и панонског. После Методијеве смрти његови ученици су прогнани из Моравске и већина их је отишла на југ међу Бугаре и Србе.

Данас је петак, 14. фебруар, 45. дан 2020. До краја године има 321 дан.

1400 - Под мистериозним околностима у заточеништву у замку Понтефракт умро је енглески краљ Ричард II, којег је 1399. збацио рођак Хенри Болингброк прогласивши се краљем Хенријем IV. На престо је дошао у 10. години, наследивши деду Едварда III, и током владавине од 1377. био је принуђен да од незадовољног високог племства грчевито брани прерогативе краљевске власти.

1468 - Умро је немачки штампар Јохан Гутенберг, проналазач типографије, изума који је

означио цивилизацијски преокрет. Усавршио је штампарску машину и основао штампарију у родном Мајнцу. 1455. године је штампао Библију у више од 100 примерака, од којих је четрдесетак сачувано.

1663 - Канада је постала француска колонија.

1779 - Енглески морепловац и истраживач Џејмс Кук убијен је на Хавајима у изненадном окршају са острвљанима. На првом путовању од 1768. до 1771. решио је тајну положаја Аустралије, опловио Нови Зеланд и утврдио да је Нова Гвинеја острво. Од 1772. до 1775. је истраживао острва у Тихом океану, а од 1776. до 1779. је први опловио обале Аљаске, истражио Берингов мореуз и открио Хавајска острва.

1797 - Британска флота под командом адмирала Џона Џервиса и Хорејша Нелсона потукла је шпанску армаду код рта Сент Винсент на крајњем југу Португала.

1804 - На скупштини српских старешина у Орашцу код Аранђеловца донета је одлука о подизању устанка против Турака. За вођу је изабран Карађорђе Петровић.

1835 - Под називом "Књажевско-сербски театар", у Крагујевцу је, на иницијативу Јоакима Вујића и уз свестрану помоћ књаза Милоша Обреновића, почело да ради прво позориште у тадашњој Кнежевини Србији. Прве представе давале су у време заседања Сретењеске скупштине 1835. Театар је тада смештен у адаптираним просторијама типографије. Глумачки ансамбл, поред Вујића, сачињавали су млади чиновници као и ђаци гимназије, а музику је компоновао кнежев капелмајстор Јожеф Шлезингер. Представе су једном седмично и празничним данима, приређиване за књаза и његове чиновнике и госте. На репертоару су били Вујићеви комади или његови преводи страних дела.

1893 - САД су анектирале Хаваје.

1912 - Рођен је српски географ, истраживач и путописац Тибор Секељ. Учествовао је у истраживачким експедицијама широм света, написавши при том мноштво путописа, али и

један уџбеник за есперанто. Дела: путописи "Олуја над Аконкагвом", "Освајање врхова", "Кроз земљу Индијанаца", "Путовање изван времена", "Непал отвара врата", "Где цивилизација престаје", "Каравана пријатељства", роман "Нађена срећа", књига за децу "Куменана" (преведена на 16 језика).

1929 - Догодио се "Масакр на дан Светог Валентина" када је члан Ал Капонеове криминалне банде убио седам гангстера из банде Багза Морана у једној чикашкој гаражи.

1943 - Совјетска армија је, у Другом светском рату, ослободила Ростов на Дону од немачких окупационих трупа.

1946 - На америчком универзитету Пенсилванија почео је да ради електронски мозак, односно рачунар, који је означен скраћеницом ENIAC (Електронски нумерички интегратор и рачунар).

1956 - У Москви је почео 20. конгрес Комунистичке партије Совјетског Савеза, на којем је шеф партије Никита Хрушчов осудио култ личности Стаљина као и репресивност његовог режима. Конгрес је донео одлуке којима је започео јавни раскид са "стаљинистичким деформацијама" унутар комунистичког покрета.

1958 - Објављено је уједињење краљевина Ирак и Јордан у Арапску Федерацију, са ирачким краљем Фејсалом II из Хашемитске династије, рођаком јорданског монарха Хусеина, као шефом државе. Монархија у Ираку оборена је у јулу 1958. краљ је убијен и Федерација се распала.

1972 - Совјетски свемирски брод без људске посаде "Луна 20" кренуо је ка Месецу, одакле је 11 дана касније донео узорке Месечевог тла.

1979 - Амерички амбасадор у Авганистану Адолф Дабс "Спајк" убијен је током покушаја да буде ослобођен од отмицара.

1989 - Ирански верски вођа ајатолах Рухолах Хомеини изрекао је "фатву" са смртном пресудом енглеском писцу индијског порекла Салману Рушдију, аутору "Сатанских стихова", оцењујући да је тим делом хулио на ислам.

1993 - Десничарски лидер кипарских Грка Глафкос Клеридис извојевао је победу на изборима над дотадашњим председником Јоргосом Василијуом.

1995 - Перу је саопштио да је заузео последње упориште еквадорске војске на својој територији и прогласио је једнострано прекид ватре у 19-дневном пограничном рату с Еквадором.

1998 - Босански Срби Мирослав Тадић и Милан Симић предали су седобровољно Међународном суду за ратне злочине у Хагу. То су били први оптужени за ратне злочине почињене током ратова на простору бивше СФРЈ 1991-95. који су се добровољно предали Хашком суду.

2000 - Министри иностраних послова Европске уније суспендовали су на шест месеци санкције Савезној Републици Југославији на ваздушни саобраћај, заведене годину и по дана раније, чиме је ЈАТ-у и авиокомпанијама земаља ЕУ омогућено да обнове комерцијалне летове. Министри су нагласили да тиме желе да "пошаљу снажну и позитивну поруку не само народу СРЈ већ и опозицији која се за такву меру непрекидно залагала".

2002 - Истраживачи америчког универзитета Тексас А&М извршили су успешно клонирање мачке, од шест различитих раса мачака.

2003 - Трибунал у Хагу подигао је оптужницу против лидера Српске радикалне странке (СРС) Војислава Шешеља за злочине против човечности и кршење закона и обичаја рата. Шешељ се добровољно предао том суду 24. фебруара те године.

2003 - Након шест година живота првом клонираном сисару, овци Доли, убризгана је смртоносна инјекција због симптома прогресивне болести плућа.

2004 - У московском забавном аквапарку пао је стаклени кров и усмртио 25 људи.

2005 - Бивши премијер Либана Рафик ал Харири погинуо је у експлозији аутомобила бомбе у трговачком центру Бејрута, а одговорност за атентат преузела је непозната исламистичка "Група за победу и свети рат на Леванту".

2005 - У експлозији метана у руднику угља у Фусину, у провинцији Лианинг, на североистоку Кине, погинуло је најмање 211 рудара.

2005 - У пожару у џамији у центру Техерана живот је изгубило 59 особа, а више од 200 је повређено.

2007 - У сукобима јеменске армије и шиитских побуњеника, у јужном делу Јемена погинула су најмање 93 регуларна војника и побуњеника. Шиитске герилце, стациониране у провинцији Сада, која је удаљена око 230 километара од јеменске престонице и граничи се са Саудијском Арабијом, предводи Абдул Малик Ал Хути, син познатог шиитског свештеника Бадрудина Ал Хутија, и брат оснивача те герилске формације Хусеина (убијен 2004).

2007 - Скупштина Србије усвојила је Резолуцију о Косову и Метохији којом се одбацују сви ставови из предлога специјалног изасланика генералног секретара УН Мартија Ахтисарија, којима се крши сувереност и територијални интегритет Републике Србије. Залажући се за компромисно, споразумно решење будућег статуса Косова и Метохије, указано је да би наметнута независност јужне српске покрајине имала несагледиве негативне последице.

2008 - Влада Србије донела је Одлуку о поништавању противправних аката привремених органа самоуправе на Косову и Метохији усмерених ка проглашењу једностране независности.

2008 - Руски председник Владимир Путин наговестио је да ће Русија предузети контрамере у случају једностраног проглашења независности Косова и Метохије, те да се "Русија залаже за поштовање темељних принципа међународног права, заснованих на суверенитету и територијалној целовитости држава".

2015 - Преминуо је Фрањо Михалић, југословенски атлетичар и тренер, маратонац. Побеђивао је на маратонима у Токију, Бостону, Москви, Атини, на поноћној трци у Сао Паулу, као и на Кросу нација у Паризу. Током каријере оборио је 22 рекорда, а највећи успех било је сребро на Олимпијским играма у Мелбурну 1956. Био је тренер, атлетски судија и организатор атлетских такмичења.

2017 - Акције Тошибе потонуле су пошто је компанија одложила објаву финансијских резултата за које се претпостављало да ће показати губитак од више милијарди долара огранка Вестигхаус Електрик у САД-у, који је требало да "попуни рупу" у пословању насталу пошто је Јапан обуставио нове атомске пројекте после катастрофе у Фукушими 2011. Цена акција јапанске фирме суновратила се за 9,45 одсто, на 226,2 јена, након што је Тошиба изненадила тржишта саопштењем да извештај о њеним деветомесечним приходима "још није доступан".

2018 - У нападу у школи у Паркланду, Флорида, 72 км северно од Мајамија, 17 особа је убијено и 17 повређено. Већина жртава, њих 12, убијена је у згради школе а остали испред. Нападач је био 19-годишњи Николас Круз, бивши ученик избачен због дисциплинских разлога.

2018 - Џејкоб Зума поднео је оставку на место председника Јужноафричке Републике. На Зуму је притисак вршила и његова партија Афрички национални конгрес. На позицији председника Јужноафричке Републике налазио од маја 2009. Врховни суд ЈАР 2016. је пресудио да је Зума прекршио Устав, као и да није успео да објасни ненаменску потрошњу новца.

- Српска православна црква данас слави светог мученика Трифуна, заштитника виноградара, али и механџија па и гушчара (сам је био гушчар). Свети Трифун се сматра заштитником воћа, посебно лозе, отуда и грожђа, али и других плодова. Рођен је у Кампсади у Фригији (данас Турска), живео је у 3. веку. Мученички је страдао за владе

римског цара Деција.

(Танјуг)